

**Vänsterpartiet Hallands förslag till
budget och mål för
Region Halland 2026**

Innehållsförteckning

1. Inledning -----	3
2. En hållbar hälso- och sjukvård -----	4
2.1 Jämlik och nära vård-----	5
2.3 Bekämpa psykisk ohälsa -----	7
3. Region Halland - en region för hållbar tillväxt-----	9
3.1 Kultur, demokrati och social hållbarhet -----	11
3.2 En klimat- och miljösmart region-----	12
4. Kompetens för framtiden -----	14
5. Ekonomi -----	15
Ekonomiska förutsättningar -----	15
Global osäkerhet påverkar -----	16
Budget 2026 med ekonomisk plan 2027–2030-----	17
Investeringar -----	17
Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning -----	18
Finansiella mål -----	18
Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning -----	18
Självfinansieringsgraden av investeringarna -----	18
Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser -----	19
Riktade statsbidrag -----	19
Nämndernas budgetramar-----	20
Egenavgifter -----	21
Skattesats -----	21
Taxeförändring -----	21
Patientavgifter-----	21
En redogörelse för koncernföretagets ekonomi i budge-ten-----	21

1. Inledning

Osäkerheten om framtiden har aldrig varit större. Vi står inför gigantiska utmaningar när det gäller klimat, biologisk mångfald och geopolitiska konflikter. Det i en omfattning som vi inte sett sedan kalla krigets dagar. Vi har en stor beredskapsskuld som nu snabbt behöver täppas igen. Det svenska totalförsvaret behöver stärkas. Som region står vi inför historiskt stora investeringar i våra sjukhusbyggnader. För att säkerställa att inga skattepengar hamnar i fel fickor vill vi att regionen går med i organisationen Rättvist byggande. Samtidigt behöver vi säkerställa att vår demokrati är så bred som möjligt och når ut till alla våra invånare.

Vid sidan av den militära upprustningen handlar det bland annat om en upprustning av infrastrukturen, inte minst järnvägen, som dras med stora brister, en förstärkning och utbyggnad av elnäten och en sjukvård som fungerar i både kris och i värsta fall krig. Sverige måste lätta på budgetreglerna för att göra nödvändiga investeringar i totalförsvaret. Det är inget enskilda regioner kan bära kostnaden för. Tills dess vi får klarhet i finansieringen av våra stora utmaningar behöver vi som region säkerställa en god finansiell ställning och det är därför vi har valt att ha ett starkt resultat. Så fort tillfälle ges behöver vi dock fasa ut effektiviseringskravet, det bygger dock på en starkare statlig finansiering. Vi ökar också grundbemanningen som en del av vår ökade beredskap.

I vårt eget land ökar arbetslösheten, levnadsomkostnaderna och koldioxidutsläppen. Allt fler blir vräkt, skuldsättningen ökar och ungdomsarbetslösheten ligger på rekordnivåer. Förutom att det påverkar vår tillväxt och vårt skatteunderlag har det också långsiktigt negativa effekter på vår psykiska och fysiska hälsa samt vår livsmiljö. Här satsar vi på skolfrukost, borttagen dubbel förseningsavgift, flytt av barnhuset men också lovkort för unga. Vi lägger också resurser på att minska priset för den som åker kollektivtrafik. Det för att göra vad vi kan för att minska klasskillnaderna och minska miljöpåverkan

Osäkra framtidsförutsättningar och en vikande ekonomi påverkar viljan och förmågan att sätta barn till världen. Samtidigt blir vår åldrande befolkning fortsatt äldre. I kombination med en mycket restriktiv migrationspolitik står vi inför en mycket svår framtida utmaning i att se till att det finns resurser och personal att förse vår befolkning med vård. Det är därför livsnödvändigt att vi satsar på vår personal. Vi tar bort karensavdraget, finansierar friskvårdstimme och ökar grundbemanningen. Det ger en bättre arbetsmiljö som gör att fler vill arbeta hos oss.

AI, digitalisering och automatisering kan bidra med viss lättnad men det är vår personalpolitik och vårt förebyggande arbete som i slutändan kommer att vara

det som står för lejonparten av det arbete som kommer att behöva utföras för att möta våra problem. Det är därför vår fokus i den här budgeten ligger på personalsatsningar, klimatsatsningar och förebyggande hälsoarbete.

Vänsterpartiet i Region Halland

Vi gör därför följande satsningar i vår budget:

- *Vi tar bort karensavdraget*
- *Vi finansierar friskvårdstimme*
- *Vi ökar grundbemanningen*
- *Flyttkostnad Barnahus*
- *Frukost för gymnasieelever*
- *Bort med den dubbla förseningsavgiften*
- *Medlemskap i rättvist byggande*
- *Minskade priser i kollektivtrafiken (sänkt självfinansieringsgrad med 3%)*
- *Lovkort för unga*

2. En hållbar hälso- och sjukvård

Mål

- *Arbetar hälsofrämjande och levererar en individuell hälso- och sjukvård av hög kvalitet för en god och jämlik hälsa*
- *Är trygg, sammanhållen och utformas tillsammans med patient och närstående*
- *Arbetar med ständig förbättring för en bättre hälsa hos invånarna*

Vården ska utvecklas efter samhällets behov och inte styras av vinstintresse. Utgångspunkten för utvecklingen inom och av hälso- och sjukvården behöver vara att patientens väg genom systemet och dess olika vårdkontakter ska öka hälsan och livskvaliteten, liksom att förebygga och minska ohälsa. Sjukvården i stora delar av Sverige har svårigheter att kompetensförsörja sin verksamhet vilket har lett till att vinstdrivna aktörer har kunnat göra stora vinster på bemanningspersonal.

Minskningen av hyrpersonal pågår och är på sina ställen framgångsrik men på andra finns det mycket mer kvar att göra. Det är viktigt att hålla i och hålla ut och en tillräcklig grundbemanning är en viktig förutsättning för att det inte ska öka igen. Redan nu är det svårt att möta ett ökat behov i takt med en åldrande befolkning som har mer komplexa vårdbehov. För att uppnå det satsar vi på ökad grundbemanning. För att rekrytera, behålla och återfå personal satsar vi på friskvårdstimme och borttaget karensavdrag.

Det är viktigt att vi fortsätter med implementering av Framtidens vårdinformationsstöd (FVIS) inklusive stöd för alla funktionaliteter hos våra anställda. FVIS kan ligga till grunden för framtida hybridlösningar av digital och fysisk vård. Implementeringen kommer att öka delaktigheten och transparensen inom den halländska hälso- och sjukvården. Våra framtida utmaningar är många och komplexa. Sjukvården kan redan nu göra mer avancerad vård men sjukvårdskedjan får inte brista och måste nå hela vägen in i patientens hem. Behovet av en organisation med stark krisberedskap kan inte ha undgått någon. Det kommer även en tid när krigshärjade samhällen ska byggas upp igen och då vill vi se att det finns en plan för anställda i regionen så att de kan delta i återuppbyggnaden av de samhällena och bära med sig de lärdomarna hem.

Vi har inte resurser så det räcker till att upprätthålla ineffektiva system som Vårdval plus. Det behöver avskaffas, utfasning skall påbörjas snarast. Modellen är för resurskrävande när det gäller ekonomi, administration och uppföljningar. Resurserna ska istället användas till att öka tillgängligheten genom ökad grundbemanning, bättre arbetsförhållande samt satsningar på sänkt sjukfrånvaro.

Indikatorer

- *Andel patienter med oplanerad återinskrivning inom 30 dagar (≥65 år)*
- *Antal vårddygn patienter vårdas på sjukhus som utskrivningsklara per 1 000 invånare 65 år och äldre*
- *Antibiotikaförsäljning region, recept/1000 invånare N00404*

2.1 Jämlik och nära vård

Hälso- och sjukvården i Halland ska ges efter behov. Våra medborgares bakgrunder ska inte påverka tillgången eller kvaliteten på den vård de får. Vi satsar på en utbildningspott som kan användas för utbildning av personal om bemötande och fördomar.

Vården ska vara så nära medborgaren som möjligt och vårdcentralerna ska vara ledstången genom hela vårdförloppet. Här är tillgänglighet till vården avgörande och patienten måste ges utrymme att vara i högsta grad delaktig. Idag lägger vi resurser på bland annat hälsosamtal för 40-åringar men evidensen visar att den mest effektiva satsningen på hälsa som kan göras inom primärvården är satsningar på grundbemanningen. Det gör att alla patientsamtal oavsett ålder på patienten ges möjlighet att bli ett hälsosamtal. Därför väljer vi att förflytta medel från hälsosamtal samt satsa på att få ner kostnaden på sjukfrånvaro för att

istället satsa på ökad grundbemanning. Under flera år har vi försökt få till stånd en förflyttning från den specialiserade vården till nära vård. Det är inte något som sker av sig själv utan förutsätter en robust och stabil primärvård. Satsningarna på friskvårdstimme, borttaget karensavdrag med mera är en förutsättning för det.

Region Hallands anställda behöver ges utrymme för att arbeta nära kommunerna. Vården behöver hänga ihop från födelse till död. Det sker i en tät samverkan med socialtjänst, hälso- och sjukvård och skola. Barnhuset är en viktig aktör och här gör vi en satsning på att de kan få mer ändamålsenliga lokaler.

Den medborgare som redan har sämre förutsättningar ska vi inte lägga på mer bördor. Därför vill vi ta bort den dubbla påminnelseavgiften för uteblivna besök och arbeta mer proaktivt med de som uteblir från besök.

Indikatorer

- *Andel av befolkningen som uppfattar att vård ges på lika villkor*
- *Förekomst av diabetes typ 2, andel % N79172.*
- *Andelen anställda som gått utbildning i systematiskt förtryck*

2.2 Vård ska ges i tid

En god tillgänglighet är grunden för en resurseffektiv patientcentrerad vård. Hur din hälsa ser ut är i allt för stor omfattning knuten till den klass du tillhör. Exempel på det är att kvinnor som inte har gått klart gymnasiet dör tidigare och i större omfattning i bröstcancer än de som gått klart. Din inkomstnivå och din sociala status påverkar ditt bemötande och i längden tillgången till vård. För att öka medvetenheten om den problematiken har vi som vi nämner ovan lagt en utbildningspott för att arbeta med medvetenheten om olika typer av strukturellt förtryck.

Den goda tillgängligheten bygger på en god grundbemanning. Den bygger i sin tur på ett gott arbetsgivarskap och tillräckligt många anställda. Därav våra satsningar på båda.

Förebyggande insatser, tidig upptäckt och tid för uppföljning av ohälsa och sjukdom är en vinst för både individen, hälso- och sjukvården och samhället i stort. De patienter med mer komplexa vårdbehov, multisjuka, kroniskt sjuka mm bör prioriteras när det gäller fast läkarkontakt. Här kan AI ge möjligheter att hålla ihop och hålla samman vårdkedjan och bidra med tidig upptäckt men det

behöver föregås av en diskussion om etik, samtycke samt lagutrymme

Något som vi också varit inne på tidigare i texten är uteblivna besök. Forskningen visar att det ofta är ett tecken på underliggande ohälsa. Här vill vi möta upp patienterna och förbättra möjligheten för dem att komma till sina besök.

Indikatorer

- *Andel i befolkningen som anser att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver (Hälso- och sjukvårdsbarometern).*
- *Andel i befolkningen som tycker att väntetider till besök på vård- eller hälsocentral är rimliga i sin region (Hälso- och sjukvårdsbarometern).*
- *Följsamhet till vårdgarantin 0,3,60,60 dagar*

2.3 Bekämpa psykisk ohälsa

Sjukskrivningarna för psykiska diagnoser ligger på rekordhög nivå. Det är här viktigt att skilja på psykisk ohälsa och psykisk sjukdom. Den psykiska ohälsan är den som ökar mest och den behöver bekämpas på många olika arenor, i skolan, hos socialtjänsten, på arbetsplatserna, hos arbetsförmedlingen osv. Idag drabbas framförallt barn, unga och kvinnor. Statistiken visar även en ökning bland äldre.

Psykisk ohälsa är allvarlig eftersom det ofta leder till att andra sjukdomar utvecklas. Region Halland behöver ha en hög beredskap för att möta olika sorters psykisk ohälsa. Ensamhet och social distansering är ett fortsatt stort problem som påverkar den psykiska ohälsan för vissa grupper. Samhället behöver arbeta tillsammans, såväl föreningsliv som offentlig verksamhet och arbetsmarknadens parter, för att förebygga den psykiska ohälsan.

Arbetet mot ett socialt hållbart Halland med ökad delaktighet och fokus på barn- och ungas uppväxtvillkor spelar stor roll. Samverkan med elevhälsan ska öka, elever får inte falla mellan stolarna för att samarbetet inom Region Halland eller med kommunerna inte är tillräckligt. Detta gäller såväl vid behandling som i det förebyggande arbetet. Region Hallands verksamheter behöver bli ännu bättre på att tidigt identifiera psykisk ohälsa och behandla densamma. För att psykisk ohälsa ska behandlas effektivt behöver mer vård ges direkt i den nära vården. Den psykiska ohälsan ska i första hand behandlas på vårdcentralen, därmed har vårdcentralerna det största uppdraget vad gäller psykisk ohälsa.

Kompetensen kring psykisk ohälsa skiljer sig stort mellan olika vårdcentraler, här finns ett stort behov av kompetensutveckling och att arbeta för en jämlik vård i hela Halland. Vårdcentralernas uppdrag behöver därför bli tydligare. För ökat psykiskt välbefinnande behöver vi en utvecklad kunskapsstyrning när det gäller

psykisk ohälsa. Genom en gemensam kontaktväg kan vården tillgodose att inga barn faller mellan stolarna och direkt hänvisa till rätt vårdnivå nära patienten. En grupp som riskerar att hamna i kläm är barn och unga med NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) som ofta behöver stöd från flera delar av samhället.

Barn och ungas psykiska hälsa Halland, som är första instansen för barn med lättare psykisk ohälsa, behöver finnas tillgänglig i hela länet. För barn och unga med någon form av neuropsykiatrisk diagnos är det viktigt med tidiga och samordnade insatser. En svårighet kommer helt enkelt sällan ensam, i synnerhet när det gäller utvecklingsneurologiska avvikelser. Varje diagnos har inte längre ett eget "stuprör". I stället ser man ofta tidiga symtom som en signal på att ett barn behöver utredas mer förutsättningslöst. Ju tidigare symptomen utreds, desto större möjlighet att barnet får rätt insatser i rätt tid. Därför är det viktigt att de enheter som arbetar med denna målgrupp har god och bred bemanning med flera olika professioner. Barn med NPF-diagnoser löper högre risk att hamna i problematisk skolfrånvaro, utveckla psykisk ohälsa samt bli beroende av alkohol och /eller droger. Region Halland behöver utveckla den vård som erbjuds till målgruppen och möjliggöra följsamhet för Socialstyrelsens nya riktlinjer för barn med autism. Vården behöver även vara jämlik oavsett vilken instans den erbjuds på.

Människor är olika och därför ska olika behandlingsmetoder mot psykisk ohälsa kunna erbjudas. För de som behöver stöd för att exempelvis återgå till arbete är Fontänhus ett bra verktyg där flera aktörer kan samverka. Konsekvenserna av att leva med psykisk ohälsa är flera och varierar från person till person. Rätt stöd ska ges i rätt tid. Region Halland ska fortsätta utveckla beroendevården i Halland tillsammans med kommunerna. Insatser behöver även göras för att anhörigstödet ska bli bättre. Beroendevården i Halland behöver utvecklas ytterligare, vården är fortfarande underdimensionerad. Vi vet inte heller vart förslagen från samsjuklighetsutredningen kommer att landa. Det kan ha en stor påverkan på utbildningsbehov och dimensionering av vårdplatser. Vi som region behöver också ha beredskap för ett ökat behov av substitutionsvård då angränsande regioners vårdbehov har påverkats och vår egen vård är underdimensionerad.

Indikatorer

- *Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%). N74811.*
- *Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) U01405.*

- *Andel i vuxenpsykiatri som startat behandling inom 90 dagar från utredning/diagnos.*
- *Startade utredningar inom 30 dagar och behandlingar inom 30 dagar från utredning/diagnos i barn- och ungdomspsykiatri.*

3. Region Halland - en region för hållbar tillväxt

Mål

- *En hållbar och attraktiv region mitt i ett växande Sydvästsverige*
- *En region med hög sysselsättning och jämlik hälsa*
- *Ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv*

Inflation, osäkra elpriser, räntor och ökad arbetslöshet påverkar såväl hushåll, näringsliv som andra aktörer. Region Hallands finansiering bygger på ett stabilt skatteunderlag. Här spelar näringslivet en viktig roll för en hållbar tillväxt. Innovation, forskning och förmågan till omställningen är nyckeln för att fortsätta utvecklas på ett sätt som inte äventyrar kommande generationers livsvillkor.

Region Halland ska arbeta tillsammans med näringslivet och andra aktörer för stark och sund konkurrenskraft med schysta villkor och ett hållbart arbetsliv. Villkoren i näringslivet är ojämlika i Halland. Företag som drivs av män med inrikes bakgrund har fyra gånger så ofta över 50 anställda än de som drivs av män med utrikes bakgrund. Skillnaderna i vilka som driver företag och inom vilken bransch är stora. Män beviljas i högre utsträckning lån och krediter än kvinnor. Ett jämställt innovationsstöd, Timbanken och Almi samt Almi Invest är viktiga verktyg för ett jämlikt näringsliv.

Även resmönster och restid kan kopplas till kön där fler män äger bilar och fler kvinnor cyklar eller åker kollektivt. Kvinnor pendlar i lägre utsträckning än män till arbetet vilket gör det faktiska arbetsmarknadsområdet mindre. Kollektivtrafiken är ett viktigt verktyg för hållbarhet och inkludering. Därför satsar vi i vår budget på att sänka den delen av biljetten som resenären själv står för.

Trafiken på landsbygden är viktig och behöver stärkas. Piloter med olika varianter av Bus on Demand ger strålande resultat och är något vi vill se breddinförs i lämpliga områden. För att få ännu fler att resa kollektivt behövs tillgång till pendelparkeringar för både bil och cykel, gärna med möjligheter till att ladda också cykelbatterier. För barn och unga ger kollektivtrafiken ökade möjligheter till sommarjobb och en aktiv fritid oavsett föräldrarnas plånbok.

Därför ska ett lovkort med fria resor inom Halland erbjudas våra barn och ungdomar, oavsett funktionalitet.

Arbetslöshetsstatistiken skiljer sig åt beroende på utbildningsnivå, födelseland och funktionsnedsättning. Halland ska vara ett län där alla som kan jobba ska jobba och där alla ges förutsättningar att vara med och bidra till den gemensamma välfärden. Som en av de största arbetsgivarna är det viktigt att ta ansvar och erbjuda såväl praktik som trainee-platser.

Barn och unga ska ha goda och jämlika uppväxtvillkor. Vi behöver aktivt arbete för att fler elever ska avsluta grund- och gymnasieskola med godkända betyg. Därför gör vi en satsning på frukost för de som går i den gymnasieskola där vi är huvudmän. Redan i lägre årskullar syns skillnaderna mellan flickor och pojkars skolresultat och de förutsättningar man har i skolan påverkas i stor utsträckning av kön, födelseland och föräldrars utbildning. Kunskap och utbildning bidrar till att stärka den halländska konkurrenskraften. Region Hallands naturbruksgymnasium är ett av flera yrkesgymnasium i Halland som tillsammans med folkhögskolorna är viktiga verktyg för att möta bristen på yrkeskunskap.

Indikatorer

- *Resor med kollektivtrafik, resor/inv N60404*
- *Andelen hallänningar som bor i kollektivtrafikhöga läge*
- *Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) N01982*
- *Andelen behöriga elever till gymnasiet*
- *Andelen som tar studenten med fullgod gymnasieutbildning*
- *Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%) N00943*
- *Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%) N00945*
- *Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%) N00952*
- *Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%) N02904*
- *Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%) U01803*
- *Andelen fattigpensionärer ska minska*
- *Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av befolkningen N00955*
- *Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) N02797*
- *Förvärvsarbetande invånare, 20-64 år, andel (%) N00914*

3.1 Kultur, demokrati och social hållbarhet

Region Halland ska bidra till att det skapas förutsättningar för delaktighet och ett gemensamt ansvar för samhällets utveckling. Föreningslivet och folkrörelsearbetet, med idrottsrörelsen, studieförbunden och frivilligorganisationerna i spetsen, är tillsammans med Hallands kulturinstitutioner avgörande för att skapa mötesplatser för människor med olika erfarenheter. De stärker demokratiska värderingar, möjliggör yttrandefrihet och ökar tilliten till samhället. De är också viktiga aktörer i arbetet för att bevara och utveckla vårt natur- och kulturarv. Region Halland har ett ansvar för att samverka och stötta dessa organisationer. Ungas tillit och intresse för politiken minskar och de upplever att de har små möjligheter att påverka i samhället. Att samtliga invånare känner tillit till varandra och samhället i stort och delaktighet är centrala delar ur ett socialt hållbarhetsperspektiv. Region Halland behöver därmed arbeta aktivt för att främja barn och ungas delaktighet.

Minskad statlig finansiering av kultur och föreningsliv ställer ökade krav på regionala resurser. Tillgången till kultur är viktig oavsett var i livet man befinner sig. Den har ett värde i sig självt men kan också bidra till en god hälsa, gemenskap och möjligheter att påverka omvärlden. Aktivitet på recept och andra former av kulturaktiviteter som stöd för rehabilitering är exempel på hur kultur kan användas för att stärka hälsan. Det ska vara självklart att tillgången till kultur finns över hela Halland, inte bara i städerna och inte bara för några. Här är Lovkort och Bus on Demand viktiga satsningar.

Det är inte upp till politiken att sätta gränser, utan hålla armlängds avstånd och ge förutsättningar för invånare att både ta del av och själva skapa en fri kultur och fria kulturella uttryck. Goda kommunikationer, genom utbyggt bredband och samverkan med Hallandstrafiken, ökar tillgängligheten. Lokaler som är tillgänglighetsanpassade liksom ett varierat utbud spelar stor roll för inkludering. Möjligheten för kulturarbetare att kunna utvecklas är viktig för en hållbarhetsdriven konkurrenskraft, attraktivitet och inkludering. Region Hallands folkhögskolor är ett av flera verktyg för detta. Utbyte och samverkan både mellan olika verksamheter, regioner och länder betydelsefulla. Internationella samarbeten såsom fristads- och residenskonstnärer främjar demokratin och tillgången till kulturmöten även utanför Sveriges gränser.

Indikatorer

- *Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) U01413*
- *Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) U01420*

- *Förstagångsväljare som röstade i senaste regionfullmäktigevalet, andel (%)*
U17413

- *Andel skolelever som nåtts av kulturarrangemang arrangerade av eller i samarbete med Hallands kulturinstitutioner*

- *Andel barn och unga som deltar i föreningslivet*

3.2 En klimat- och miljösmart region

Klimatförändringarna är en realitet och påverkar Halland med höjda havsnivåer och extremväder med översvämningar och torka. I dag ligger Region Halland lågt i SKRs Öppna jämförelser av regionernas miljöarbete. När regeringen slår av på ambitionstakten måste vi i Halland arbeta för att inte tappa mark i arbetet mot klimathotet utan istället gå före. När vi vill och satsar kan vi få mycket att hända.

De största klimatpåverkande utsläppen per invånare i Halland beror på transporter. Därför är hållbara transporter högt prioriterat. Såväl Region Halland som näringslivet och andra aktörer behöver ställa om. Genom Hallandstrafiken styr Region Halland direkt möjligheterna till ett hållbart, prisvärt och tillgängligt resande. Antalet resor med kollektivtrafik ska öka men framförallt ska kollektivtrafiken ta marknadsandelar från fossilt drivna resor. Därför vill vi minska självfinansieringsgraden succesivt tills vi uppnått avgiftsfri kollektivtrafik.

Vi vill också öka mängden resor även utanför städerna genom bland annat Bus on demand. Eftersom Region Hallands verksamhet påverkar invånarnas möjligheter att leva klimat- och miljömedvetet måste dessa frågor vara en naturlig del i all utvecklings och planeringsarbete. Det ska vara en självklarhet att hela tiden arbeta fram klimatsmartare rutiner i alla delar av verksamheten. I detta ser vi att en klimatbudget för den geografiska regionen Halland kan vara ett gott stöd.

Sverige sjunker i internationella korruptionsrankningar och den organiserade brottsligheten har gjort sitt intåg i vård- och omsorgsindustrin. Byggindustrin har redan sedan tidigare haft korruptionsproblem så väl som arbetsmiljöproblem. Vi behöver se till att inte en enda skattekrona hamnar i felaktig ficka och vi satsar därför pengar på att vi ska gå med i Föringen för Rättvist byggande.

Region Halland äger skog och ska genom god förvaltning bidra till att binda koldioxid, gynna biologisk mångfald och bidra till en hållbar innovativ utveckling inom skogsnäringen. I den lilla skalan kan Region Halland även bidra till biologisk mångfald genom sättet vi bygger på. När Region Halland nu står inför omfattande fastighetsinvesteringar ska byggnationen ske på ett så hållbart sätt som möjligt. Region Hallands interna arbete ska ha fortsatt fokus på att minska sina koldioxidutsläpp, både direkta och indirekta. Det är en allt längre väg kvar till

utsläppsnivåer som ligger i linje med FN:s klimatpanels bedömningar av vad som krävs för att nå mål om max 1,5 graders uppvärmning.

Vi behöver komma igång med alla åtgärder som minskar klimat- och miljöbelastningen. Det innebär bland annat att arbeta med energieffektivisering, både med installationer i fastigheter men också med beteenden. Det handlar också om att arbeta med avfallsminimering och få material att bli återanvända i första hand och materialåtervinna i andra hand. Hållbara inköp där allt från förpackningar till produkten tas med i beräkning är också avgörande.

Fokus i Region Halland under 2026 ska ligga på konkret arbete för att på sikt kunna utvecklas med stöd i en klimatbudget. Uppföljning ska ske löpande och i samband med årsbokslut. Klimat- och miljöåtgärder innebär ofta besparingar, t ex när det gäller energieffektiviseringar och avfallsminimering. Detta ska avspeglas i de ekonomiska redovisningarna. Medicinska gaser står för ungefär en tredjedel av Region Hallands klimatpåverkan och det är därför av vikt att installationen av destruktionsanläggningar för lustgas kommer på plats. Även energianvändningen i Halland påverkar klimatet och energikontorets rådgivning till företag, hushåll och föreningar är betydelsefull för att minska denna. För att minska transporter behövs fortsatt utveckling av samordnad varudistribution.

Andelen ekologisk mat ska öka, både genom att köpa ekologiska livsmedel till våra verksamheter men också underlätta genom att anpassa till säsongens råvaror och öka andelen vegetabilier. I beställningssystemet kan det ekologiska ligga först i förvalen eller vara det enda som finns att välja på för vissa produkter. Genom goda avfallsrutiner minskas utsläpp av skadliga kemikalier, mikroplaster och läkemedel i avlopp. Bristen på rent vatten blir en allt mer aktuell fråga som vi måste fortsätta följa. Genom att ställa krav i upphandling av fisk bidrar man till hållbara fiskemetoder och livskraftiga bestånd.

Läkemedel är en nödvändig del av den moderna sjukvården och de räddar liv. Men de är också svåra att bryta ned och kan orsaka stora skador på miljön. Därför måste Region Halland bidra till att miljöpåverkan från läkemedel minskar. Region Halland ska fortsätta ställa krav på miljöhänsyn vid upphandling av läkemedel, och följa upp att kraven efterlevs. Läkemedelsöversyn behövs så att medicinering blir rätt i kombination med andra insatser, och följs upp över tid för patienter. Det minskar inte bara överanvändandet av läkemedel utan bidrar också till att vården bättre kan möta individens behov.

Klimat och miljö ska vara en del av forskning och utveckling på hälso- och sjukvårdsområdet.

Indikatorer

- *Vattenförbrukning i våra egna lokaler, kbm/kvm U60471*

- *Energianvändning i våra egna verksamhetslokaler kWh/kvm U60495*
- *Egenproducerad förnybar energi*
- *Ekologiska livsmedel i regionens verksamhet, andel (%) U07514*
- *Klimatpåverkan från de 20 vanligaste engångsprodukterna*
- *Skyddad natur totalt, andel (%) N85054*
- *Ekologiskt odlad åkermark, andel (%) N00403*
- *Kollektivtrafikens marknadsandel av motoriserade persontransporter*
- *Kollektivtrafikens självfinansieringsgrad*
- *Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv U0791*
- *Andel bilar i regionens egen verksamhet som är fullelektriska eller som drivs huvudsakligen med förnybara drivmedel*
- *Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv N00401*

4. Kompetens för framtiden

Mål

- *Möjlighet att rekrytera och attrahera den kompetens som behövs*
- *Goda karriärs- och utvecklingsmöjligheter i en innovativ miljö*
- *Ett sunt och hållbart arbetsliv*
- *Ett gott ledar- och medarbetarskap med utgångspunkt i vår värdegrund*

Region Hallands personal gör ett fantastiskt arbete, präglat av engagemang, yrkeskunnande och glädje trots att arbetsmiljön inte är så bra som den kan vara. Det är på tiden att arbetet tas på än större allvar och att de får den arbetsmiljö de förtjänar och som behövs för att de ska kunna utföra sitt livsviktiga uppdrag. Region Halland ska vara en attraktiv arbetsgivare som skapar möjligheter för medarbetare att hela tiden växa och utvecklas. Då krävs delaktighet i en kreativ och medskapande arbetsmiljö där idéer tas tillvara. Region Halland ska stimulera medarbetare att utveckla sin kompetens och ge dem möjlighet att byta mellan olika arbetsplatser och verksamheter. Regionen ska med andra ord bli Sveriges bästa arbetsgivare.

Till det vill vi se införandet av friskvårdstimme för alla anställda och på sikt en utökad arbetstidsförkortning som kommer alla yrkesgrupper till dels. Lönegapet

mellan män och kvinnor är störst bland hallänningarna i jämförelse med övriga riket. Kvinnor arbetar även deltid i högre utsträckning än män. Detta får konsekvenser för hälsa och pension. Som en av Hallands största arbetsgivare med en majoritet kvinnor bland de anställda har Region Halland ett ansvar för ett jämlikt arbetsliv. En god och hälsofrämjande arbetsmiljö är en förutsättning för att vara en bra arbetsgivare.

I dag finns det ofta för lite tid till återhämtning, det ska vara självklart att orka arbeta heltid. Det gammalmodiga systemet med karensdagar uppmanar personal att arbeta trots sjukdom eller symptom. För att skydda personal och patienter mot smittor ska karensavdraget tas bort.

Region Halland ska prioritera att rekrytera personal på tillsvidareanställning framför att hyra in personal. Utvecklingen inom sjukvården går idag mycket fort samtidigt som det kan vara svårt att rekrytera medarbetare med adekvat utbildning. Region Halland ska även ta ett större ansvar för att inkludera de grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. En personalstyrka som speglar befolkningen breddar kompetensen. Verksamheten ska vara en öppen arbetsplats med rum för personer med olika bakgrund och erfarenheter, oavsett om man har en funktionsvariation eller ej.

Indikatorer

- Andel anställda i Region Halland som har arbetstidsförkortning
- Kostnaden för inhyrd personal ska minska
- Sjukfrånvaro hos Region Hallands anställda, mätt i rullande 12-månadersperiod
- Lång- respektive korttidsfrånvaro
- Region Hallands externa personalomsättning ska minska (%)
- Andelen anställda med arbetsmarknadspolitiskt anställningsstöd

5. Ekonomi

Ekonomiska förutsättningar

Svensk ekonomi har påbörjat en återhämtning från lågkonjunkturen och denna kommer bli alltmer märkbar under 2025 och 2026. Den underliggande inflationen visar på viss mot-ståndskraft och bedöms minska långsammare än tidigare prognoser. Detta får som följd att Sveriges riksbank indikerar på att styrräntan endast sänks en gång till under 2025, innan den förväntas stabiliseras runt två procent. Även om inflationen kommer gå ner till mer normala nivåer så kommer priserna förbli högre än tidigare. Dessutom förväntas även ränteläget normaliseras på en högre nivå än tidigare. Detta kommer sammantaget ha

långvarigt dämpande effekter på konsumtion, sparande, kreditgivning och investeringar samt, inte minst på bostadspriserna.

Konjunkturen bedöms växla upp under 2025, men styrkan och takten på återhämtningen är osäker. Det finns en oro i omvärlden som ger en dämpad effekt på den ekonomiska utvecklingen, även för svensk ekonomi.

Global osäkerhet påverkar

Den globala ekonomin har träffats av ett antal stora störningar de senaste åren; först pandemin och därefter hög inflation och höga räntor. Ekonomin befinner sig nu i en normaliseringsfas då detta ska verka ut, men anpassningen tar tid. Osäkerheten ökar nu till följd av andra orsaker som till exempel tullar och geopolitiska konflikter, vilket även påverkar arbetsmarknaden.

Under finanskrisen drabbades industriintensiva regioner hårt som en följd av försvagade exportmarknader. Storstadsregionerna och dess grannlän, däribland Halland, kunde parera krisen genom en stark inhemsk konsumtion. Nuvarande lågkonjunktur har däremot präglats av höga räntor, hög inflation och minskat bostadsbyggande. Halland är en inflyttningsregion vilket gör att regionen blir hårt påverkad av inbromsningen inom byggsektorn. Handel och turism är andra viktiga branscher för Halland som riskerar att drabbas hårt av minskad konsumtion. Halland är ett av de län som har lägst jobbtillväxt den senaste perioden och det syns en tydlig inbromsning bland sysselsatta dagbefolkningen. Arbetslösheten i länet har ökat och ligger nu på de högsta nivåerna sedan pandemiåren, men ur ett jämförande perspektiv har Halland ett gott utgångsläge. Arbetslösheten är, trots ökningen, bland den lägsta i Sverige. Andra förmildrande omständigheter är att Halland fortsatt har en hög sysselsättning och att invånarna i regionen har bland de högsta lönerna i Sverige.

Utöver inbromsningen i ekonomin syns en annan nationell trend som i hög utsträckning påverkar utvecklingen i regionen. De senaste två åren har Halland haft den lägsta befolkningstillväxten sedan slutet av 90-talet. Trendbrottet kan härledas till ett minskat barnafödande och ett minskat flyttningsöverskott. Framöver prognostiseras befolkningstillväxten fortsatt ligga på lägre nivåer än tidigare, vilket påverkar såväl näringslivets utveckling som skattekraften i regionen. Ur ett jämförande perspektiv fortsätter Halland alltså vara en av landets mest växande regioner.

Region Halland har byggt upp goda ekonomiska förutsättningar. I osäkra tider är en hållbar ekonomi i balans avgörande för att ge regionen handlingsutrymme och förmåga att hantera utmaningar, såväl plötsliga som förväntade. Att agera ansvarsfullt här och nu för att säkra framtida behov, där lokalförsörjningen och behovet av nyinvesteringar i regionens fastighetsbestånd är en av hälso- och sjukvårdens stora framtidsfrågor.

Budget 2026 med ekonomisk plan 2027–2030

Resultatbudget					
Resultatbudget, mnkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Verksamhetens intäkter	2 254	2 299	2 345	2 392	2 439
Verksamhetens kostnader	-16 032	-16 459	-16 854	-17 393	-18 009
Avskrivningar	-553	-576	-608	-636	-649
Verksamhetens nettokostnader	-14 333	-14 737	-15 118	-15 638	-16 218
Skatteintäkter	11 446	11 956	12 445	12 926	13 426
Generella statsbidrag och utjämning	3 168	3 168	3 191	3 226	3 265
Verksamhetens resultat	281	386	518	514	472
Finansiella intäkter	194	170	133	84	72
Finansiella kostnader	-130	-175	-228	-202	-210
Resultatbudget efter finansiella poster	345	382	422	395	334

I tabellen redovisas budget 2026 med ekonomisk plan för 2027–2030

Investeringar

Region Hallands årliga investeringsnivå behöver tydligt redovisas och värderas tillsammans med de förväntade konsekvenser investeringarna beräknas få på driftbudgeten. Investe-ringsplanen måste dessutom bedömas och prioriteras utifrån ett finansieringsperspektiv över tid, samt även vilken genomförandekapacitet som finns i regionen.

Regionen har en beslutad lokalförsörjningsplan för sjukhusområden i Halmstad, Varberg och Kungsbacka. I planen ingår strategiska fastighetstekniska- och verksamhetsbehov som behöver prioriteras långsiktigt tillsammans för att minska risken och osäkerheten kring stora investeringsbehov. Det är av stor vikt att ha en långsiktig inriktning för lokalanvändandet i syfte att göra adekvata investeringar både avseende byggnadstekniken och för att kunna möta verksamheternas alltmer växande lokalbehov anpassade för framtidens hälso- och sjukvård.

Fördelningen av investeringar är planerad så att fokus under perioden 2026–2030 ligger på förstudier och genomförandet enligt lokalförsörjningsplanen. Investeringarna inkluderar även strategiska fastighetsinvesteringar utanför sjukhusområden, reinvesteringar i befintliga byggnader samt åtgärder för löpande energieffektiviseringar. Utöver reinvesteringar samt ny-, till- och ombyggnader föreslås investeringar i den robusta sjukhusbyggnaden, utemiljö, medicinska gasanläggningar och säkerhetsteknik. **Se budgetbilaga, avsnitt 2**

Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär enligt Kommunallagen att såväl Region Hallands finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås. Det betyder även att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt samt sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner, att hushålla i tiden och över tiden. På kort sikt måste ekonomiska resurser vägas mot verksamhet, över tid handlar det mer om att ställa verksamheternas behov idag i relation till verksamheternas behov på längre sikt. Utgångspunkten är att varje generation ska bära sina egna kostnader.

Finansiella mål

Följande tre indikatorer är definierade med finansiella mål för att uppnå en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma en långsiktighet behöver målvärdena utvärderas över tid och inte isoleras för varje budgetår.

Redovisningen av de finansiella indikatorerna är gjord exklusive orealiserade finansiella vinster/förluster, beroende på förändringar av marknadsvärdet för regionens finansiella placeringar. Budget 2025 är inklusive beslut om resultatbalansering (drift 24 mnkr och investeringar 71 mnkr).

Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning

En generell praxis som Sveriges kommuner och regioner (SKR) använder sig av är att detta resultatmått bör uppgå till minst två procent över tid, främst för att finansiera investeringar. För Region Halland skulle det innebära en genomsnittlig resultatnivå på cirka 250 mnkr.

Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning							
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026
Årets resultat (mnkr)	766	1304	876	260	5	66	345
Årets resultat exklusive orealiserade finansiella poster (mnkr)	818	1195	1241	13	-163	42	345
Procent	7,5%	10,3%	10,1%	0,1%	-1,2%	0,3%	2,4%

I tabellen redovisas utfallet av resultatnivån i procent och årets resultat i mnkr för perioden 2020–2024 med budget 2025–2026.

Självfinansieringsgraden av investeringarna

Denna indikator beskriver hur stor andel av Region Hallands investeringar som finansieras av det egna kassaflödet. Resultatet rensat för avskrivningskostnader sätts i relation till totala investeringar. Den långsiktiga målsättningen bör vara att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 100 procent

Självfinansieringsgraden av investeringarna

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026
Investeringar (mnkr)	580	753	704	708	737	1063	1303
Självfinansieringsgrad i procent	198%	216%	232%	67%	46%	52%	69%

I tabellen redovisas självfinansieringsgraden i procent sett till den totala investeringsbudgeten för perioden 2020–2024 med budget 2025–2026.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Soliditeten är ett mått på den långsiktiga finansiella styrkan och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Ju högre procenttal, desto starkare finansiell styrka. En rimlig målsättning gällande Region Hallands soliditet är att den, inkluderat hela pensionsåtagandet, ska vara positiv och inte minska över tid.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026
5,7%	16,0%	24,7%	21,8%	18,8%	Bibehålla en positiv utveckling	Bibehålla en positiv utveckling

I tabellen redovisas utfallet av soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser i procent för perioden 2020–2024.

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidragen inom hälso- och sjukvård är i de flesta fall knutna till en nationell överenskommelse som tecknas mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Dessa överenskommelser fokuserar på identifierade områden som är viktiga för utvecklingen av den samlade hälso- och sjukvården i Sverige.

Varje överenskommelse beslutas separat av regeringen, oftast i december för det kommande året. I överenskommelserna, som kan vara ett- eller fleråriga, regleras de insatser som regionerna behöver utföra för att erhålla statsbidragen samt hur insatserna ska återredovisas. Hanteringen av riktade statsbidrag genom nationella överenskommelser är en viktig komponent i den tillitsbaserade verksamhets- och ekonomistyrningen i Region Halland.

Statsbidragen budgeteras centralt och utgör en del av den samlade finansieringen för att utveckla hela Region Hallands hälso- och sjukvårdssystem utifrån intentionerna i överenskommelserna. På kostnadssidan nyttjas större delen av medlen till utveckl-ingsinsatser i ordinarie verksamheter, främst via ordinarie budgetanslag där årlig uppräknig för verksamhetsutveckling ingår.

Som komplement finns ett centralt budgetanslag för utvecklingsmedel, där beslut fattas på delegation om specifika utvecklingsprojekt i syfte att säkerställa uppfyllelse av kraven i överenskommelserna och därmed hemtagning av statsbidragen. Denna hantering, med en tydlig intern process samt frekventa dialoger på både politisk- och tjänsteledningsnivå, skapar förutsättningar för en tillitsfull styrning och utveckling av den halländska hälso- och sjukvården i linje med de nationella överenskommelserna.

Nämndernas budgetramar

Från och med budget år 2020 är det generellt inräknat tillskott, förutom prisökning, för befolkningsökning, ökad vårdtyngd, medicinteknisk utveckling och verksamhetsutveckling.

Nämndernas ramar innefattar även finansiering för att uppfylla regeringens krav inom beslutade överenskommelser för riktade statsbidrag. Som komplement finns ett centralt anslag, utvecklingsmedel, för tillkommande merkostnader utöver det som redan är finansierat utifrån ställda krav i överenskommelserna.

Det är också inräknat ett generellt effektiviseringskrav. För att motverka suboptimeringar gällande såväl utveckling som effektivisering i framför allt hälso- och sjukvårdssystemet är samverkan i olika former viktig, både internt och externt.

I tabellen nedan redovisas en sammanställning på fördelningen av budget till nämnderna. **Se budgetbilaga, avsnitt 1**

Fördelning av budget till nämnder, tkr					
Nämnd	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Regiongemensamt	89	59	69	107	149
Regionstyrelsen Hälso- och sjukvård	4 218	4 421	4 638	4 867	5 109
RH Fastighetsförvaltning	39	79	75	135	221
Regionstyrelsen	750	754	731	731	741
Driftnämnd Hallands Sjukhus	5 996	6 131	6 267	6 409	6 556
Driftnämnd Ambulans Diagnostik och Hälsa	1 227	1 246	1 265	1 284	1 303
Driftnämnd Psykiatri	949	965	982	999	1 017
Driftnämnd Närsjukvård	126	128	128	130	132
Driftnämnd Kultur och skola	210	213	216	219	222
Driftnämnd Kollektivtrafik	629	639	645	653	661
Gemensam nämnd Hemsjukvård och hjälpmedel	92	94	96	97	99
Patientnämnd	1	1	1	1	1
Revision	6	6	6	6	6
Summa	14 333	14 737	15 118	15 638	16 218

I tabellen redovisas fördelningen av budget till nämnderna 2026–2030.

Egenavgifter

Skattesats

Region Hallands utdebitering av skatt 2025 är oförändrad och uppgår till 11,40 procent.

Taxeförändring

Budgeten medger Hallandstrafiken en genomsnittlig taxeförändring för kollektivtrafiken upp till 3,3 procent.

Tandvård- och läkemedelsförmånsverket (TLV) ger varje år ut en referensprislista avseende tandvårdstaxa. Referensprislistans totala förändring används som riktmärke när tandvårdstaxan föreslås. Budgeten medger en genomsnittlig taxeförändring för tandvård på 3,3 procent. **Se budgetbilaga, avsnitt 4**

Patientavgifter

Beräkning av årliga belopp för högkostnadsskydd för vård görs i enlighet med 17 kap. 2§ och 6§ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Region Halland har beslutat om principen att följa högsta angivna nivå. En uppräknings enligt tidigare fastställda principer sker för Hälsovård och intyg (kallat "gula taxan"), egenavgifter för sjukre-sor och övriga egenavgifter.

En redogörelse för koncernföretagets ekonomi i budgeten

Teater Halland AB med säte i Varbergs kommun är ett av Region Halland helägt aktiebolag. Teater Halland ska spela för barn, unga och vuxna i hela Halland och vara en resurs för såväl skolor som föreningar och andra aktörer.

För budgetåret 2026 omsätter bolaget cirka 34 miljoner kronor. Ungefär 85 procent av intäkterna utgörs av regionala och statliga medel. Resterande intäkter är till största del från Hallands kommuner.

Den största kostnaden i budgeten är lönekostnader samt kostnader för inhyrd personal och uppgår till cirka 20 miljoner kronor.

Bolaget hyr teaterlokaler och får ett bidrag från Varbergs kommun som täcker kostnaderna. Tillgångarna i bolaget är inventarier i lokalen och verksamheten. Bolaget har inga lån.